

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicar mai dese după tarifa
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 60.

Brașov, Sâmbătă 15 (28) Martie.

1903.

Germania oficială și Maghiarii.

Am comunicat ieri în estras vor-
birea, ce a publicat-o deputatul
Hasse în toate foile pangermane și
despre care dice, că ar fi ținut-o în
ședința Reichstag-ului german dela
19 I. c., ca răspuns la discursul can-
celarului asupra raporturilor ger-
mano-maghiare, decât nu trebuia să
pelece grabnic din Berlin.

Hasse, despre care scim, că
este președintele uniunii panger-
mane, acuză în această replică foarte
vehement pe „bărbații de înaltă
poziție și autoritate“, cari fac poli-
tică oficială în Germania, că au
luat pozițiune contra Nemților din
Ungaria. Așa, dice el, se afirmă cel
puțin din parte maghiară, fără ca
să se fi desmintit până acum din
parte germană.

Nu s'a desmintit, adause Hasse,
nici ce s'a fost susținut despre re-
presentantul militar german la Viena
majorul de Bülow, că la manevrele
ținute în Ungaria în toamna trecută
ar fi dis, cătră un șovinist maghiar,
că împăratul și guvernul german
doresc înființarea unui stat național
în Ungaria, chiar de ar peri cele
2½ milioane Nemți, cari trăiesc în
acest regat.

In fine Hasse declară, că a voit
să atragă atențiunea reprezentantului
politicei eseriore germane asupra
nisuinelor maghiare de a nimici
armata comună austro-ungară, și de
a forma o armată maghiară inde-
pendentă, ceea-ce ar involve în sine
un „interes internațional al triplei
alianțe“, care dă imperiului german
dreptul de gravamen, fără ca acesta
să ia forma unui amestec în aface-
rile interne ale Ungariei.

Alaltăieri „National Zeitung“ din
Berlin, s'a ocupat într'un articol de
afirmările de mai sus ale deputatu-
lui Hasse. Se scie, că acest diar
susține relațiunile strinse cu cancela-

rul în cestiuni de politică esteriore
și de aceea se crede, că articolul
lui amintit a fost inspirat chiar de
d-l de Bülow. Ei bine, ce dice „Na-
tional Ztg.“

Mal întâiu critică aspru și îl
ține de rău pe Hasse, că, ca unul
care reprezintă în parlament orașul
Lipsca, nu înțelege, că a se
ocupa de organizațiunea interioară a ar-
matei austro-ungare și a iutervenii
contra nisuinelor de a se delătura
limba germană a armatei în Ungaria
ar însemna din partea Germa-
niei un amestec nepermis.

„National Ztg.“ declară apoi de
scornituri cele ce se pun în gura
impăratului german și a plenipotenția-
tului său militar, dicând că chiar și
Hasse le a numit „imposibile“, ér în
ce privesce destăinuirea rescriptului
lui Bismark, dice:

„N'are nici un temei afirmarea
lui Hasse, că cetirea rescriptului dela
1883 al lui Bismark „este o faptă
dușmănoasă și stricăcioasă față de
Germanii din străinătate, cari din
intemplantare nu sunt supuși germani“.
Noi credem, că accentuarea în acel
rescript a valorii mai mare cultu-
rale a Germanilor în Ungaria în ase-
mănare cu Slavi și Valachi din acea-
tăra, pôte din contra să folosescă
Germanilor de acolo, cărora unelti-
rile agitatorice ale domnilor Hasse
și soți le strică mereu, prin aceea,
că parte produc o îngrijire nefun-
dată asupra intențiunilor de amestec
germane, parte dă nascere pentru
șovinistii de totă naționalitatea unor
pretexte de a afirma esistența unor
ast-fel de intențiuni. Deja s'a dovedit
odată, durere, efectul, stricăcios, ce-l
produc în sinul poporului german
agitațiunile pangermane, cu ocași-
nea războiului cu Burii...“

Etă în puține cuvinte caracte-
risată politica oficială germană în
raport cu Ungaria și cu Maghiarii
și față cu „conationalii“ din acest

regat. Nu s'a schimbat acesta poli-
tică într'u nimic dela 1883, ba se
pôte dice, că ađi e mai îngrijată
chiar ca atunci de a nu da guver-
nului ungar nici cea mai mică cauză
de bănuială.

Nu-i mai puțin adevărat de altă
parte, că mișcarea pangermană cresce
din zi în zi și că n'a fost lipsă de
a doua broșură, ce a publicat-o di-
lele aceste profesorul maghiar Han-
gay relativ la această mișcare, ca
să se scie, că este foarte puternică.

N'a făcut Hangay decât numai
a turbura bucuria, ce au produs-o în
cercurile politice maghiare enuncia-
țiunile cele mai nouă, făcute de po-
litica oficială germană în legătură
cu cele de acum două-deci de ani.

Amânarea recrutărilor. Am amin-
tit deja despre amânarea recrutărilor. In
ordinul ministrului de honveđi relativ la
acastă amânare se dice: „Deorece însă
proiectul de lege asupra contingentului
de recruți pentru anul acesta pôte totuși
va fi primit până atunci de cătră legis-
lație, așa că recrutarea amănată de repe-
tite-ori se pôte fi ținută în termenul de la
4 Maiu până la 20 Iunie, itinerariul comi-
sionilor de recrutare este de a se face în
marginile acestor termine. Ordinul minis-
trului este mai lung și prevede și casurile
de recrutări suplimentare, recrutările ce-
lor, cari petrec în străinătate, intrarea vo-
luntarilor etc. Ordinul se termină cu ur-
mătorul pasagiu:

„Pentru ori ce alte urmări ale acestui
ordin dat sub presiunea cunoscutelor ra-
porturi parlamentare și din cari ar resulta
vr'un desavantagiu pentru autorități sau
pentru singuratici, guvernul declină ori ce
responsabilitate“.

Interpelațiunea lui Skedl. Este cu-
noscut, că aprópe în același timp, când
Bernstein a interpelat în „Reichstag“-ul din
Berlin în cestiunea Evreilor din România,
profesorul Skedl a interpelat în „Reichs-

rath“-ul din Viena în aceeași cestiune.
D-l Skedl a reeditat clișeurile jalbelor
evreesci, cu cari de ani de zile este plină
presa europeană. — Cum-că nici Skedl n'a
avut mai mult noroc cu interpelațiunea sa,
dovadă asigurarea dată de contele Golu-
chowski ministrului plenipotențiar Ghica,
cum că Austro-Ungaria nu se va amesteca
în cestiunile interne ale României. E vorba,
că Goluchowski fi cunósce foarte bine pe
Evreii din România, căci nu de geaba a
fost timp de mai mulți ani reprezentantul
monarhiei la Bucuresci.

**Intervențiunea ambasadorului Ca-
lice.** O scire telegrafică din Constantino-
pol spune, că comandantul gendarmeriei
turcesci din Scutari ar fi comis violențe
contra unei seminții catolice. Episcopul
catolic a protestat, și la rugarea lui, am-
badorul austro-ungar din Constantinopol,
br. Calice a intervenit la Pörtă în aface-
rea acésta. — După prezentarea faimosu-
lui plan de reforme austro-rus, acesta ar
fi primul cas de intervenție din partea
uneia din cele două puteri direct intere-
sate în Balcani.

Mișcarea republicană în Spania.
In Madrid s'a ținut alaltăieri o mare adu-
nare republicană, la care au participat
5000 persoane. S'a adus la cunoscința adu-
nării, că 20,000 de muncitori s'au asociat
republicanilor. S'a cetit scrisórea senato-
rului frances Clemenceau, în care acesta
îndemná pe Spaniolii, să apere cauza liber-
tății și a dreptății. Scrisórea a fost pri-
mită cu strigări de: Trăescă republica!
Salmoron a fost proclamat șef al republi-
canilor. El a ținut un discurs, în care a
declarat, că republica trebuie înființată fără
întârziere. In Madrid domnesce mare agi-
tație.

Din Franța. Cetim în „L'Echo de
Paris“: Impresiunea cauzată prin votul, pe
care l'a determinat d-l Combes, punénd
cestiunea de încredere, este tot așa de
viuă în totă țera, pe cât de viuă a fost

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Vânturi locale.

De G. Todleă.
— Fine. —

Catastrofa Galvestonului. Galveston
oraș situat pe insula cu același nume, avea
edificii pompoase, 40,000 de locuitori și era
cel mai important punct de comerț în
tótă împrejurimea statului Texas. Vineri
séra 7 Septembrie 1900, vor fi dis mulți
rugăciunile și mulți nu le vor fi dis, cu-
getând la altceva, dér nimeni nu va fi cu-
getat la ce era să se întemplantă până dimi-
neta zilei următoare, deși biroul meteoro-
logic din Washington dăduse signale de
alarmă pe totă întinderea malului Louisi-
siana și Texas. Se schimbau în continuu
depeși telegrafice și ultima comunicare
din 8 Septembrie 3 ore 40 min. dimineța
anunța, că centrul ciclonului se apropie de
Galveston, amenințând orașul cu peire.
Scurt după comunicare se rupseră toate
legăturile telegrafice, până și cablul sub-
marin, ce trece de la Galveston la Mexico,

urmând un chaos înfiorător. Uraganul
ajunsesse în 8 Sept. la 2 ore după mieđul
noptii.

Cu furie teribilă cutropi în scurtă
vreme sute de edificii seu le dădú de-a
rostogolul cu ómeni, cu vite cu tot. O
plóie desă se descărcă vehement peste
oraș și întunecă cu desăvîrșire tot orisonul
stingându-se în același timp lămpile de
gaz și toate luminile electrice. De pe mare
răsuna vuet și urlet înfricoșat. Valurile
sbuciumate de vifor săriau în rotot nebul
și năpădiră peste oraș. Ómenii și vitele
scoteau țipete sfâșietóre, observând că-i
astăptă o sórte cumplită. Fie-care se sbu-
ciuma desperat prin chaosul mortal cătră
locurile mai ridicate ale orașului, cătră
biserici, cătră școli, cătră zidiri mai solide.
Sbuciumare zadarnică, căci valurile uriașe
se avântau din ce în ce mai gróznic și
năpădiră edificii amintite: subminându-le,
cutropindu-le; ér de-asupra uraganul își
continua opera distrugătoare. Din cele 40
de biserici, câte fuseseră, vre-o treizeci și
cinci se dărămară cu desăvîrșire împreună
cu alte sute de zidiri, îngropând pentru
tot-déuna sute și mii de ómeni și fiinte

vii. Chiar și pozițiile cele mai înalte ale
orașului erau năpădite cu apă până la
înălțime de 2 metri.

Tótă descărcarea ne mai pomenită
ținú peste 20 de ore, până Sâmbătă nóptea
spre Duminică. Atunci începură valurile
a-se mulcomi, apele scădură repede, încât
după două-trei ore ómenii scăpați cu viață
îndrăsniră a-și părăsi locurile de scutare,
cercând a străbate la casele lor. Numai
puțini, foarte puțini avură norocul nemăr-
ginit de a le găsi în stare de locuit: cele
mai multe erau ruine și movile mute, as-
tupând cadavre, gróznic mutilate, de ómeni
și de vite.*)

Atăta nu era de ajuns, căci bieții
ómeni mai avură nenorocirea să trecă și
peste o altă încercare. Catastrofa distru-
gând toate fântânile și reservoarele, încu-
rând se simți o gróznică lipsă de apă de
beut. Ajutor estern nu putea aștepta ni-
menii, fiind tăiată ori-ce comunicațiune cu
continentul și corăbiile ancorate în port
fiind distruse seu sdruncinate. Se făcură

*) După datele oficiale, ce s'au publicat ul-
terior, catastrofa omorí 6000 de ómeni și distruse
3636 de case!

multe încercări pe continent de a li-se da
mână de ajutor, dér espedițiile trimise nu
putură răsbate la Galveston până în 12
Septembrie.

Preria, cheiul și docurile erau pline
de cadavre; sub influența atmosferei căl-
dуроse și umede, începú numai decât pu-
tređirea lor și acésta din urmă progresa
atât de repede, încât în scurtă vreme nu
mai puteai rămâné sub ceriu liber. Pen-
tru scăparea celor rămași în viață și pen-
tru de a împedeca isbucnirea bólelor epi-
demice, trebuia să se ia măsuri extraordi-
nare pentru delăturarea cadavrelor, mai
vertos și din motivul, că în pământul mo-
cirlos și plin de bălți era încă imposibil
de a săpa gropi. Astfel esiră toți bărbații
la lucru. Din ruinele și mobilierul edifi-
ciilor distruse ridicară pretutindenii ruguri
marí și arseră cadavrele celor căduți în
catastrofă. Cele mai multe cadavre însă
au fost încărcate și transportate cu lun-
trile până pe Oceanul întins, unde s'au
aruncat în apă spre mâncare pescilor.

Cu totul de altă natură sunt unele
vânturi de prin zona toridă și cu deose-
bire cele din Africa.

chiar de la început în lumea politică. Toți își dau seama, că în circumstanțele, ce dăinuiesc de opt luni, *socialiștii* sunt aceia, cari au impus guvernului această conduită și au forțat mâna majorității. Dacă cineva se mai îndoaie, n'are decât să cetască articolele lui Jaurès. Situațiunea s'a lămurit așa-dăr și ni-se prezintă în adevărata ei înfățișare primejdiosă, cu *omnipotența colectivismului*. Diarul republican relevă apoi două alegeri, ce se vor face în curând în Paris, una pentru cameră, candidați: naționalistul M. Barrés și socialistul Devillé, în cart. IV, ér alta în cart. XVII pentru consiliul comunal, unde stau față în față de asemenea un naționalist republican și un socialist. Cetățenii din Paris, dice „L'Echo de Paris“, vor înțelege, că este datoria lor a menține republica în tradițiile și principiile ei.

Turburări în Rusia. „Arbeiterzeitung“ din Viena află din Petersburg, că la Belostok, în timpul când se reprezenta la teatru drama lui Gorki intitulată „Micii Burghezi“ și pe când se cânta pe scenă marseleza, publicul a început să strige:

Jos absolutismul!

Poliția a năvălit în galerie unde a fost o luptă lungă. Publicul din parter a fugit. Reprezentațiunea a fost suspendată. Polițiștii au ținut jos 20 de arestați. Un ofițer de poliție a fost grav rănit cu lovituri de pumn și de bastoane. În fața teatrului, mulțimea s'a încercat în zadar să libereze pe arestați. Sosind directorul poliției, în trăsura, a fost primit cu strigătul Jos! și cu aruncături de petri. El s'a apărut cu revolverul răbind un lucrător. Cu toate că au alergat și trupele, mulțimea jenormă a demonstrațiilor cântând marseleza, a străbătut orașul în vreme ce arestații erau transportați la temniță sub o puternică escortă militară.

Se dice...

Ca variantă în concertul gălăgios ce foile și „lumea“ koșuthistă l'au arangeat și-l continuă de-a binele dilnic și neobosit în contra proiectelor militare și pentru înființarea „armatei naționale maghiare“ — „Egyetértés“ de la 26 Martie publică următoarele:

Se dice, că la curte s'a ținut consfătuiri serioase asupra cestiunei, decât se pot împlini pretenșiunile maghiare față cu armata? In consiliul de coronă s'au ridicat voci serioase pentru îndreptățirea și legalitatea recunoscerei punctului de vedere maghiar. Cel care a făcut opoziție mai mare este adjutantul general Bolfrass, care se fi declarat, că decât s'ar primi pretenșiunile maghiare, „cele două națiuni ar fi puse față 'n față“.

Se mai dice, că se pregătesc deja noul cabinet ungar și că criza de cabinet jôcă rol în formă pozitivă. Una din versiuni a și constituit deja noul cabinet, anume lista cabinetului-Andrassy, în care ar intra Wekerle și Hieronymi.

Adevărul însă este, că curtea ține mult la cabinetul actual, căci Szell este persona grata la curte, el e omul cel mai de încredere al Coronei.

*

Până aici foia koșuthistă, care ea însăși nu dă nici o importanță scirilor ce le înregistrează. Ministru-președinte Szell și cu colegii săi din cabinet au răbdare. Într'un interview, ce l'a avut cu correspondentul diarul „N. P. J.“ Coloman Szell a declarat, că el așteptă liniștit, cu sânge rece, chiar decât ar trebui să aștepte până la ziua Sf. Stefan (20 August). Și a mai spus, că decât va fi silit, el va intra și în ex-lez. Drept completare a acestui interview, un diar vienes spune, că guvernul va cere o indemnitate de 4 luni, sperând că o va primi de la parlament.

Și decât nici una, nici alta nu va succede? Ce va urma atunci?...

SCIRILE DILEI.

— 14 Martie v.

Alegerile de deputați pentru sinodul archidieceșan pe noul period se vor face: 1) Joi în 20 Martie v. (2 Apr. n.) alegerile deputaților preoțesci; 2) Duminecă în 23 Martie v. (5 Aprilie n.) alegerile deputaților mireni; 3) Scrutiniul alegerilor mireni va avé loc Duminecă în 30 Martie v. (12 Aprilie n.)

Aniversare militară. Regimentul Nr. 33 din Arad a serbat în ziua de 20 Martie aniversarea Victoriei reportate la 1849 asupra fortărețelor Mortara și Novara din Italia. După serviciul divin locotenent-colonelul Ditrich a ținut un discurs în limba germană, pe care l'a interpretat românesc capitanul Ciobanu, ér unguresc capitanul Burdea.

Administrator protopopesc pentru tractul Branului a fost numit M. O. D. protopop onorar I. Dan din Zêrnesci.

Dominicanii în Brașov. După-cum este informat „B. L.“, mâne Sâmbătă sosesc în Brașov nisce predicatori Dominicani, cari vor ține timp de-o săptămână câte două predicii pe di, una nemțescă și alta ungurescă.

Călugărița lui Bokányi. La meetingul socialiștilor din Budapesta, ce s'a ținut Dumineca trecută, marele agitator Bokányi, — care a umblat și pe aici prin Brașov și a ținut un discurs la o adunare de la hotelul „Orient“, discurs bine apre-

ciat de foia guvernamentală din localitate, — vorbind contra călugărilor și călugărițelor a prezentat publicului o fostă călugăriță, sora Bernarda, care urcându-se pe tribună a ținut și ea o cuvântare. Despre sora Bernarda, cu numele de familie Maria Muhlfeit, foile unguresci publică acum o declarație dată de parochul din Köszeș Ștefan Kines, din care reproducem și noi următoarele:

Maria Muhlfeit a fost în adevăr timp de 22 ani profesora de pian în claustrul din Köszeș. În timpul din urmă manifestându-se la dênșă semne de bolă histerică, stărița i-a dat ocupațiune mai ușoră, lucru manual etc. Dênșă însă amenința, că va face scandal public, decât nu o vor lăsa să predea și mai departe musica. Preotul spune mai departe, că nu este adevărat, că sora Bernarda a fost eliminată din cauza, că nu ar fi căpătat moștenirea așteptată, deore-ce când a intrat în claustru, tatăl său era în „asilul sêracilor“ din Graz și prin urmare nu puté să aștepte nici o moștenire. Nu este mai departe adevărat, că ar fi fost lăsată pe drumuri, înbrăcată în sdrênțe. La meetingul din Budapesta s'a abusat de bunacredința a publicului, urcând o femeie bolnavă pe tribună. De-altmintrea, spune preotul, din partea claustrului s'a intentat proces de calomnie contra lui Bokányi.

Academia maghiară despre codicele Karacsay. Sculptorul Fadrusz, care a făcut statua lui Wesselényi din Zelau și pe a regelui Mateiú din Clușiú, a făcut și un mic monument comemorativ relativ la descălcarea Ungurilor. Pe monumentul acesta, care se află tot în Zelau, artistul a gravat o inscripție cu pretinse litere vechi maghiare. În jurul acestei cestiuni s'a încins o polemică înversunată în foile maghiare între cei-ce susțineau existența unor asemenea litere, invocând autoritatea unui codice numit Karacsay și între cei-ce susțineau, că tótă istoria cu literile acelea vechi este un humbug. Acuma s'a pronunțat și Academia maghiară, care delegase o comisiune cu însărcinarea să studieze cestiunea din punct de vedere bibliografic, istoric, paleografic și filologic. Comisiunea a enunțat, că codicele Karacsay și tóte publicațiunile de felul acesta sunt falsificări din jumêlata a doua a secolului XIX.

Pentru frații emigrați în America s'au mai făcut următoarele donațiuni: Dela Horia P. Petrescu: 1) „Școla modernă și principiul național“ de Ioan Niculescu cu inscripția: „Pêtra, care nu se mișcă din loc, prinde mușchiú“. 2) „Povestiri“ de N. Petra-Petrescu cu inscripția: „Limbă, țeră, vorbe sfințe la strămoși erau“. 3) „Scrieri în Versuri și Proză“ de Gr. Alexandrescu cu „Vorbiți, scrieți românesc, pentru Dumneú“. 4) Constantin Popasu biografie de N. P. Petrescu.

Maghiarisare de nume. In ultima listă publicată în foile maghiare asupra

celor ce și-au maghiarisat numele, între un Felkstein și un Stern vedem și numele gendarmului Ioan Porcila staționat în Mogôșa (S. Dobica), care și-a maghiarisat numele în Pap.

Teatru german. Asérá s'a dat opera „Die Landstreicher“ (Vagabundii) de L. Krenn și C. Lindau. Musica de Ziehrer. S'au distins damele: Iosefine Schwarz, Marianne Kogler și d-nii Redl, Nekut, Seiger și Olschinsky. Astăzi se dá pentru a doua-óră drama lui Maeterlinck: „Monna Vanna“, mâne relâche, ér Duminecă: „Der schöne Rigo“.

5. **Efect sigur vindcător.** Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, séu stomacul nu le funcționéază regulat, pot conta la vindcarea sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*. Prețul unei cutii 2 cor Se trimite dilnic prin postă cu rambursă, de far macistul Moll, liferantul curții din Viena Tuchlauben 9 In farmaciile din provinciá se se cêrá preparatul A. Moll, provédut cu marca de contravenția și subscriere.

Vorbiți românesce!

Cetim în „Revista Idealistă“:

Ore mulți sciu, că s'a vorbit despre înființarea unei Ligii pentru vorbirea și scrierea limbei românesce? Toți bunii Români se sustină această societate (decă esistă) menită a aduce un mare folos. Cu această ocazie amintim, că în Iași — de câte ori nu ne vin din fosta capitală a Moldovei inițiativele bune și frumoșe? — persoane din înalta societate se întrunesc în fie-care săptămână la un membru din societate, spre a citi și comenta scrieri românesce. Indemnăm publicul intelectual din capitală și din orașele din provincie — unde este ore-care mișcare literară — să imiteze exemplul ce ne vine din Iași. Indemnul de a vorbi românesce ne vine chiar de la familia regală, precum vedesce incidentul următor, povestit de un confrate al nostru: O damă se duse ierna acesta la Cișmigiu să patineze; A. S. R. Principesa Elisabeta era acolo, tocmai i-se puneau patinele. Dómna o salută și-i dice (în franțuzesce):

— Alteță, vè place patinajul?

Atunci mica principesă i-a răspuns în românesce:

— Ce, domnia-ta ești franțuzoică?

— Nu, sunt Româncă, însă ne-am obiceiuit să vorbim totdeuna franțuzesce.

— *Fôrte réu, fôrte réu!* încheie mica principesă, întorcându-se cu spatele... Cât e de vătămătoare deprinderea combătută de mica principesă! Datoria bunilor Români este de a-o stîrpi.

Adunarea »Economului«.

Din Clușiú ni-se scrie:

Adunarea generală a institutului de credit „Economul“ în Clușiú, s'a ținut în 18 Martie a. c. la 10 ore a. m. sub presiul d-lui președinte Artemiu Sarkadi, canonic în Oradea-mare, fiind preșenți 29 acționari, reprezentând 873 acțiuni cu 491 voturi.

Adunarea a decurs în cea mai bună armonie. Tóte propunerile direcțiunei au fost primite și direcțiunei fi s'a votat mulțamită pentru activitatea ce-o desvóltă întru înflorirea acestui institut. In următoarele se resumă starea acestui institut:

- 1) Fondul de rezervă 106.830.41 cor.
- 2) Fondul special de rezervă 23.942.12 coróne.
- 3) Fondul de pensiuine 34.111.05 cor.
- 4) Fondul Ales. Bohațel în amintirea primului președinte 1.600 cor.
- 5) Fondul pentru zidirea unei bisericii române gr. cat. în Clușiú 7.299.95 cor.
- 6) Fondul mesei studenților academeiei la care institutul a contribuit suma de 1.400 cor.... 1.856.42.

La acest fond au mai contribuit în timpul din urmă următorii: „Detunata“ institut de cred. și econ. Bucium 60 cor. „Racoțiana“ inst. de cred. și econ. Șeica-mare 10 cor. Nicolae Racoția, medic Șeica-mare 10 cor. „Zărândeana“ inst. de cred. și econ. Băița 10 cor. „Mureșanul“ inst.

Harmatanul este un astfel de vânt, care bate pe partea occidentală a Africei, atinge Senegambia și ajunge până câtră Cap Blanco, pëtrundând câtră sud până la Senegal și muntele Congo. Se scornește în interiorul continentului de prin Decembrie până câtră Aprilie și suflă vreme mai lungă séu mai scurtă, nu arare-ori câte două-spredece zile de-arëndul. Când se scornește, orizontul se roșesce în mod neobișnuit la răsăritul și la apusul sórelui. Zona înroșită crește din ce în ce și a doua di tot azurul cel străvechiu de altă dată, devine tulbure și roșietic de praful stîrnit din cuprinsul deșerturilor întinse și cu sêlbatic nume. Un vânt fierbinte începe să sufle, ferbinte în cât crépă tóte ușile și acoperișele locuințelor. Praful cel mărunt, resirat prin atmosferă, opăresce tot ce-i verde. Ierbă și burueni se uscă, frunzele arborilor se ofileș și în puține zile se uscă și ele, încât pot fi măcinate între degete. Pëtrunde în case, pëtrunde prin haine, prin pielea corpului și provócă mâncărimi de nesuferit. Vântul fiind estrem de fierbinte și uscat, detrage corpului animalic tótă umeđéla, crapă pielea în sute de locuri, o desface, o jupuesce.

In crepăturile sângeróse se îndesă pulbere măruntă, le uscă total și provócă dureri adevărat infernale.

Evident, că între împrejurări anumite acest efect fiziologic al Harmatanului póte deveni fatal. Pulberea cea măruntă, care vrënd-nevrënd o înghit ființele vii, le înecă plumânii și le face cu totul incapabile de a respira. Tocmai de aceea locuitorii ținuturilor amintite nu întârđie de a atribui vântului însușiri veninóse și cêrcă de a se apăra pe tóte căile posibile de adierea lui cea dătătoare de mórte. In tot decursul băntuiri nu ese nimeni din casă, astupă tóte deschidêturile odăilor cu ștergare ude, pe cari le udă și ulterior fără precurmare până la încetarea vântului.

Analog Harmatanului de pe cóstele Africe vestice, dominéază în Etiopia, asupra golfului de Aden, în Egipt și pe cóstele Africei nordice faimosul vânt de ost și de sud ost Smum séu Samum (Samiel, Chamsin), care în decursul baterii ridică temperatura la 40—54 de centigrade.

Mai anul trecut se publica pe ici pe colo minunatul tablou al lui Richard Fuchs, care reprezintă tocmai o vijelie produsă

de Samum. Sub cer, din adêncimile orizontului, acoper zarea nori de pulbere, cari sub rașele sórelui se înroșesc ca la zarea gróznică a unui foc mistuitor. O caravană se așeză la un oaz. Cêrcă să scape de primejdie la adăpostul unor palmieri. În-cercarea celui cădút în valuri de a scăpa de un fir de paiú. Palmierii se încovóe și se rup la suflarea vântului, cum se încovóe un nimernic fir de cânepă. Cămilele se aruncă la pământ, parte instinctiv, parte silite de ómeni, acești din urmă aruncându-se și ei cu fața la pământ, după ce-și acoper obrazii cu cămașa séu sovonul — numit Kefich — ce anume il iau la călătorii în locul turbanului.

Astfel stând și rêsufând, fie-care își păstréază o anumită umeđéla suficientă, tocmai pentru a nu rêsufia de ultima dată. Sovonul se umeđésc prin respirare și împedecă pëtrunderea prafului în plămâni. Cine omite acest mijloc de apêrare fie din uitare, fie din neprecauțiune, se nimeresce fôrte cu înlesnire să cadă jertfă acestei neprevederi.

de cred. și econ. Maria-Radna 20 corone. Ștefan Havasi, proprietar Clușiu 150 cor. „Lipovana“ inst. de cred. și econ. Lipova 20 cor. „Auraria“ cassă de economii Abrud 200 cor. „Doina“ inst. de cred. Câmpeni 100 cor. „Lucașfărul“ institut de cred. și econ. Vêrșeț 20 cor. „Corvineana“ inst. de cred. și econ. Hunedóra 20 cor.

După adunare toți acționarii și-au dat înfățișare în restaurantul de la hotelul New-York în onoarea noilor membrii aleși în direcțiune, Dr. Elie Daianu, vice-președinte al inst. „Economul“, și Victor Illyés, și a membrilor din comisiunea de revizuire Gavrilă Pop, paroh în Feleac și Antoniu Mandeal șeful filialei „Transilvania“ din Clușiu, unde și-au petrecut până la prânz când s'au despărțit ca frații, ducând cu sine cele mai plăcute impresiuni și speranțe asupra institutului.

Dunărea.

D-l D. S. Nenișescu a dat publicității o carte intitulată: *Studiu asupra fluviilor convenționale. Dunărea în dreptul public internațional.*

Cetind cineva această lucrare rămâne foarte mirat de marele număr de congrese și conferințe, ce au avut loc asupra navigației pe Dunăre.

D-l D. S. Nenișescu arată și comentează pe larg toate tractatele, ce au avut loc în această importantă chestiune și anume: Tractatul din 1408, tractatul de la Passarowitz din 1718; tractatul din Belgrad din 1739, reînviat prin tractatul de la Constantinopol din 1784, tractatul de la Ackerman din 1826, tractatul de la Adrianopol din 1829, tractatul din 1840 de la St. Petersburg dintre Rusia și Austria, tractatul de la Paris din 1856 prin care s'a aplicat Dunărei principiile tractatului de la Viena din 1815, actul public din 1857, conferința din 1858, conferința din Paris 1866, conferința de la Londra din 1871, tractatul de la Berlin din 1878, conferința de la Londra din anul 1883.

Singură Dunărea dintre toate fluviile cari străbat sau despart mai multe state, nu are încă o situație definitivă. Rhinul, Rhonul, Elba, Escant, au fie-care regimul lor. Autorul arată, că tot ce s'a făcut asupra Dunărei a fost inspirat numai de interesele momentului. Singura instituție cu adevărat bună, și care a dat rezultate admirabile, este comisiunea europeană a Dunărei, și aceasta este acum amenințată de a nu i-se mai prelungi termenul.

Cartea d-lui D. S. Nenișescu cuprinde: istoricul legislației navigației pe fluviile convenționale, arătând legislația romană, starea navigației în timpul vechiului de mijloc. Descrie și comentează apoi toate tractatele arătate mai sus.

Autorul a rezervat trei capitole interpretării articolului 55 a tractatului din Berlin, și anume: interpretarea acestui articol în sinul comisiunii europene a Dunărei, în sinul corpurilor legiuitoare române, interpretarea lui de către guvernul din 1882 și interpretarea lui în sinul conferinței de la Londra 1883.

În partea IX a lucrării sale autorul se ocupă de comisiunea europeană a Dunărei; 6r în partea a X-a de chestiunea Porților-de-Fer.

Constituția comisiunii, atribuțiile și lucrările efectuate în mare la gura Sulinei, în portul Sulinei, în brațul Sulinei, în celelalte brațe ale Deltei, precum și lucrările făcute în Dunăre, sunt descrise pe larg.

Autorul arată starea navigației pe timpul ocupației rusești, și starea înfloritoare în care se găsește astăzi.

D-sa arată apoi situația financiară a comisiunii și rezultatele tehnice și economice la cari s'a ajuns prin lucrările comisiunii.

Comparația a două cifre ne dă o idee îndestulătoare a acestei activități; la 1856, când comisiunea și-a început activitatea sa, un vas de 200 tone registru nu putea eși sau intra în portul Sulina, fără a-și ușura sau descărca o parte din încărcătura lui, 6r în anul 1900 a putut intra cu ușurință în portul Sulina un vas de 3519 tone net registru, sau 6500 tone greutate.

În anul 1867, s'au exportat prin brațul Sulina numai 6693.000 hectolitri cereale, 6r în anul 1902 s'au exportat, prin același braț 51.017.555 hectolitri cereale.

În partea a X-a a lucrării sale, d. D. S. Nenișescu discută cele 5 regulamente alcătuite arbitrar de Ungaria, care cărmuesc astăzi navigația pe această parte a fluviului, 6r în partea finală face

comparație între taxele percepute asupra navigației de către oficiul unguresc de navigație, și taxele percepute de comisiunea europeană a Dunărei.

Acastă lucrare este venită la timp mai cu seamă acum când Rusia și-a anunțat intențiile sale prin „Novoie Vremia“. („Cons.“)

Afaceri bisericesci.

Betlean, Martie 1903.

Onorată Redacțiune! La articolul „afaceri bisericesci“ din Beclean (Solnoc Dăbâca) publicat în n-rii 47 și 48 ai „Gazetei“, fiind provocați de d-l învățător Ion Cărcu, noi subscrișii aducem următorul răspuns:

1) Biserica gr. cat. din Beclean e edificată, din piatră e veche și în stare cam slabă, și are lipsă de reparatură, seu se se edifice din nou — d6r nu-i chiar așa după cum o descrie învățătorul Cărcu.

2. La întrebarea pusă fostului curator primar — cum de curatorul nou ales a dat socotelă de 224 cor. 38 bani și pentru-ce cel vechiu numai 80—100 cor. venit din disc — și 6ră venitul din muncuri și tămăie de ce e mai mult ca mai înainte, îi răspundem, ca se se adreseze către d-l paroh local, ale cărui merite sunt, — pentru-că aci nu sunt meritele curatorului, nici ale fostului curator, care înainte de a fi f6t a donat bisericii 200 corone, ca se fie mai sigur de reușită la alegere.

3. Venitele bisericesci, după cum le înșiră vor fi adevărate, precum și fundațiunea Dr. Gregoriu Silași, din care, ca capital fundational nimic nu s'a spesat, când din celelalte depunerți și venitite fiind industriale, tot mereu s'a spesat.

4. De la anul 1884 înc6ce s'au spesat pentru biserică: coperirea în mai multe rânduri, repararea de lipsă, edificarea unui grajd nou pentru învățătorul la școala confesională, apoi edificarea altui grajd nou pentru cantorul, coperirea casei parohiale în tot anul reparatură la școala confesională, la casa parohială și cantorală, în curs mai mult de 10 ani, s'a plătit și învățătorului, cel puțin anualminte 200 cor. în salariu. Aceste spese li-a suportat biserică, fără de a-se face cea mai mică repartiție pe poporenți — și învățătorul Cărcu în socotelile bisericesci aceste spese nu le-a aflat. Nu scim cum a dat de repartiții făcute pe credincioși — cari nu există. Cumcă așa este orți și cine se p6te convinge căutând în socotelile bisericesci. Prin urmare înv. Cărcu spune neadev6rul și nu se sfiesce a scrie neadev6r în public.

5. Înainte cu 10 ani învățătorul confesional s'a plătit din regal cu partea credincioșilor gr. cat., și ce nu s'a ajuns din regal, a supliniit biserică. Inș6 desființarea regalului a adus altă hotăr6re. Bani res-cumpărați din regal s'au împărțit între cei îndreptățiți, între cari parochul local și cantorul, fiind și ei împărțășiți de acest beneficiu, chiar prin solgăbirăiat, și înveț. Cărcu prov6că pe d-l paroh local a spune că unde e regalul? Cum vine el cu asta căci el pe acele timpuri se juca în cenușă pe vatra tătăne-s6u. Comuna bisericescă neav6nd alt izvor pentru plă-tirea salariului învățătoresc, a fost silită a face repartiție anuală pe credincioși, care repartiție nici-odată totă nu s'a putut sc6te din lipsă, din s6răcie, și așa biserică a plătit în tot anul neajunsul, care decă se va socoti până astăzi, se urcă până la mii de corone. Afără de repartiția pentru salariul învățătorului, alte repartiții nu s'au făcut. Așa-d6ră întrebăm pe înveț. Cărcu: Cum p6te fi așa fără judecată a provoca pe d-l protopop s6-i spună lui, că pentru-ce depunerile și venitele industriale bisericesci nu au fructificat ca fundația Dr. Gregoriu Silași?

Noi Becleneni suntem datorți tot mereu a mulțami d-lui protopop Gregoriu Pușcariu pentru faptele cele bune făcute pentru biserică și confesiunea noastră, s6 nu-i oșsunăm supărări cum face înveț. Cărcu. T6te venitele și depunerile amintite de înveț. Cărcu în Nr. 47 și 48 ai

„Gazetei“ sunt meritele d-lui protopop, căci de nu era d6nsul paroh local, din multe locuri nu căpătam nimic, d. e. de la institutul „Someșana“, și altele.

(Va urma.)

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1903.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1902—1903.

— Urmare. —

În cursul sesiunii generale sunt de acordat 4 premii pentru opere publicate și 3 pentru lucrări asupra unor subiecte puse la concurs.

La concursurile acestor premii s'au presintat următoarele publicațiuni și lucrări.

1. La premiul *Năsturel-Herescu* de 4000 lei, ce este a se decerne unei cărți scrise în limba română, cu conținut de orice natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 No-emvrie 1901 până la 31 Octomvrie 1902, s'au presintat următoarele publicațiuni:

Boerescu (locotenent-colonel N.), r6s-boiul Anglo-boer în Africa de sud, Roman 1902.

Bogdan (Ioan), documente și regeste privitoare la relațiile Țerei romănesce cu Brașovul și Ungaria în secolul XV și XVI, Bucuresci 1902.

Davila (Alexandru) „Vlaicu Vodă“. Dramă în 5 acte în versuri, Bucuresci 1902.

Demetrescu (G.) Imnul „Regele Carol“ (f6ie volantă), Bucuresci 1903.

Dragomirescu (Mihail), Teoria elementară a poeziei, Bucuresci 1902.

Dragomirescu: Elementele literaturii, Bucuresci 1902.

H6rjeu (Colonel C. N.), Istoria armatei geniului Bucuresci 1902.

Ionescu (G. M.), Istoria Cotrocenilor Lupescilor (Sf. Elefterie) și Grozăvescilor, Bucuresci 1902.

Kaminski (Dr. Alexandru) și Nicolae T. Ionescu: Causale mortalității primei copilării în România și mijlocele de a le combate, Bucuresci 1901.

Manicaticide (Al.) Noul curs de Algebră, Bucuresci 1902. (Presintat și la premiul Asociațiunii craiovene.)

Niculescu (Vasile T.) Eremia Vlădescu și I. C. Popescu, hartă geografico-istorică a României cu ț6rile învecinate, Bucuresci 1902.

Păcățianu (Teodor V.) Cartea de aur seu luptele politice naționale ale românilor de sub cor6na ungară, 2 vol., Sibiu 1902.

Popovici (Maior Ioan), Organizarea armatei române, Roman 1900—1902.

Taușan (Grigore), Filosofia lui Plotin ed. III., Bucuresci 1902.

2. La premiul *statului Eliade Rădulescu* de 5000 lei, destinat a se acorda unei cărți scrise în limba română cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 No-emvrie 1900 până la 31 Octomvrie 1901, s'au presintat următoarele scrieri:

Adam (Ioan), Sybaris. Roman, Bucuresci 1902.

Cesar (Grigore), o sc6nteie de 'ndrumare, dedicată Alteiței Sale Regale Principelui Carol al României, Bucuresci 1902.

Cesar Regele și cor6na ț6rei, ț6ra și prințul ei, a doua dedicație, Bucuresci 1902.

Chitul (Tit), O fată de Tarabostos. Roman de pe timpul Dacilor, 2 vol. Gherla 1901.

Demetrius, Versuri, Buzău 1901.

Dragomirescu (Iuliu), Poemele, Bucuresci 1903.

Georgescu (Neea), S6rele și Curcubeul, și Diverse poezii, Bucuresci 1902.

Gorun (Ion), Alb și Negru, Bucuresci 1902.

Ionescu (G. M.) Influența culturai grecesci în Muntenia și Moldova cu privire la biserică, școala și societate (1359—1873), Bucuresci 1900.

Negreanu (Maior C.) N6mul și ț6rile de Hohenzollern, Focșani 1900.

Silvan (Gh.) Cuiburi părăsite Bucuresci 1902.

Slavică (I.) Din bătrâni. Narațiune istorică, Bucuresci 1902.

Speranția (Th. D.) Anecdote populare vol. I. și ed. III. Bucuresci 1903.

Tutoveanu (G.) Albastru, Bucuresci 1902.

Zamfirescu (Duiliu), În r6sboiul. Roman Bucuresci 1902.

(Va urma.)

NECROLOG. Subscrișii în numele lor și numeroșilor consăngeni cu inimă plină de durere anunță. cum-că pre iubitul lor tată, socru, frate, cumnat, unchiu, v6r, și prea bunul și blândul păstor sufletesc *Silviu B. Sohorca*, preot greco-catolic, după o b6lă grea și îndelungată prov6dut cu Sf. taine în 24 Martie a. c. la 2½ ore dimineața și-a dat blândul și nobilul seu suflet în mâinile Creatorului în anul al 52-lea al etății și al 27-lea al preoției. R6mășițele păm6ntesci ale scumpului defunct, se vor aș6da spre odihnă vecinică în cimitirul bisericii gr. cat. din loc, Joi în 26 l. c. la 11 ore a. m.

Sângeorgiul-român, la 24 Martie 1903. Fie-i ț6rina uș6ră și amintirea vecinică! Alesandrina Chintean n. Sohorca, Iustin, Aurel, Silvia, Sabin și Valeria ca fi și fiice, Aurel Chintean preot, ca ginere. Melania Gagea n. Sohorca, Simion și Ioan ca frați, Emilia Budurlean ca cumnată, Familiile: Godolan, (Giulatelec), Chintean (Chicediu) și P. Boca. În urmă întreaga comună Sângeorgiul-român al cărei păstor sufletesc a fost.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 26 Martie. Ađi au sosit aici deputațiunii din G6döll6, Szarvas, Oroshaza, Vaț și Kecskem6t (ac6sta din urmă trimisă de *partidul liberal*), t6te aduc6nd proteste în scris contra proiectelor militare și pretin-d6nd realizarea reformei armatei în sens național maghiar. Au fost cam 500 de persoane.

Viena, 26 Martie. „Reichswehr“ anunță, că Germania și Franța sunt gata a-și retrage delegații din comisiunea dunărenă, de6rece nu mai au interese în privinta navigației pe Dunăre. Numai Anglia, Italia și Austro-Ungaria mai susțin menținerea comisiunii dunărene. „Reichswehr“ adauge, că România și Austro-Ungaria au un interes pozitiv, ca se se reîn6ească mandatul comisiunii și că Italia și Germania ar trebui să sprijine dorințele României.

Ristovaț, 26 Martie. În satul Males membrii comitetului bulgar au omorit pe trei notabili turci, în Lasce pe un notabil creștin. Din Prizren se anunță, că Albanesii s'au revoltat. Semsipașa a plecat cu două batali6ne ca să suprim6 mișcarea.

Londra, 26 Martie. „Times“ spune, că puterile supravegh6ză mișcările principelui Ferdinand al Bulgariei și il vor face răspund6tor, decă mișcările Bulgarilor macedonenți continuă.

Literatură.

Din compozițiunile pline de melodii romănesce ale mult regretatului compositor-român *Ciprian Porumbescu*, tipărite și edate în edițiunii populare de d-na Mari6ra *Rafiu* născută Porumbescu, se află de v6ndare la Tipografia n6stră următoarele piese:

„*Imn de urare*“ cu două voci, „*Hora Prahovei*“, „*A căduț o rază lină*“ cu voce, „*Fluturaș de noapte*“ polcă. „*Frunză verde m6rgărit*“ cânt popular, „*Pe câmpurile Stupcei*“ polcă mazuca, „*Fata popii*“ cânt popular. Fie care bucată costă 50 b. plus 10 bani porto. „*Basm6 Iașene*“ vals, 1 cor. 50 b plus 10 bani porto. „*Polpouriu*“, din *opereta „Crai nou“* 3 cor. și *Overtura din opereta „Crai nou“* 1 cor. 50 bani plus 10 bani porto.

POSTA REDACȚIUNEL.

D-lui N. în B. — Cancelarul german contele *Bulow* nu este b6trân, el n'are de cât etatea de 54 ani. Înainte de a ajunge cancelar a funcționat în diplomație pe la ambasadele din Roma, St. Petersburg, Viena, Atena, Paris; 1888—1893 ministru plenipotențiar în Bucuresci, apoi ambasador la Quirinal. Cancelar e numai de 3 ani. Acel *Bulow*, care a participat la congresul din Berlin slătura cu Bismarck și Hohenlohe era tatăl seu, atunci secretar de stat în ministeriul de externe german. Titlul de conte l'a dob6ndit cancelarul înainte de asta cu 4 ani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru acomandatie.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Fărăstru și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, s.e.u. Agricultura generală. 34 c.ole de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 cor.oe.

Vol. II **Fitotechnia**, s.e.u. cultura specială a plantelor, 38 c.ole de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 cor.oe.

Vol. III. **Zootechnia**, s.e.u. Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăptărie și lăptăria, 49 c.ole de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 cor.oe.

Vol. IV. **Economia Rurală**, s.e.u. organizașunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 cor.oe.

Cartea d lui prof. Maior se deosebesc esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză t.ote c.estiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din t.ote ț.erile locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, franceză, etc.

Economia pentru ș.colele poporale compusă de Teodor Roșiu, înv.ătător la ș.cola principală română din Lăpușul-Unguresc. Edișunea a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influința împrejurărilor asupra acșionilor și deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panait Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „S.erao în ț.ără s.eraoă“. Editura de Dr. A. Brode. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibinului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

„**Cartea Plugarilor**“ s.e.u. povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor“ etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto.)

Insoșirile de consum, de vânzare, de vieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înfiinșarea și conducerea de astfel de insoșiri, de F. W. Raiffeissen. *Edișunea a V-a* Trad. de Dr. A. Brode. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibinului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

„**Sfaturile de aur**“, pentru s.ătenii rom.oi de t.ota starea și etatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Grădina de legume, de Ioan F. Negrușiu, profesor în Blașiu. Pentru poporul nostru, scrierea d lui prof. Negrușiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto.)

Vinuri d.ănp.ome, de Gr. Halip prof. Este o carte în care se dau explicașii și înv.ături amănunșite asupra modului cum este a-se face tot felul de vin din felurile p.ome. Prețul 40 b. (cu posta 45 bani.)

Imbun.ătășirea stării s.ătenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (plus porto 5 b.)

„**Cultura și îngrijirea grăului**“, de I. F. Negrușiu. Pr. 14. b. (plus porto 5 b.)

„**Economia**“, pentru ș.colele poporale, de Teodor Roșiu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.)

„**Buna chivernisală**“, de Teodor V. Păcășian. Pețul 40 bani (plus porto 5 b.)

Cărți de rugăciuni și predici.

Micul mărgăritur sufletesc, c.articică de rugăciuni și c.ăntări, înșomită mai ales pentru copiii mai m.ărișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude intru on.orea Preacuratei Feci.ore Maria pentru folosul și m.ăngăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuv.ătări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuv.ătări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuv.ătări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp; și pentru t.ote s.ăb.ătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai adă în text c.ăte-o instructivă notișă istorică privitoare la însemnătatea diferitelor s.ăb.ătorii. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto)

Predici pe t.ote Duminecile și s.ăb.ătorile de peste an, de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile rom.ănesci din num.ăroșele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. porto.)

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Deharbe, de V. Christie. Conșine predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Mama sf.ântului Augustin de Emil Bougaud, trad.șeră de Salba, Editura d lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia archidieceșană din Blașiu. Cartea are 31 c.ole de tipar (500 pagini) și este fructul osteneșelor unor labor oșii studenșii în teologie dela universitat-a din Budapeșta Cuv.ături „Salba ne reamintesc societ.ăta literară cu acelaș nume a teologilor din seminarul deș.ăinșat „S.ăta Barbara“ din Viena, c.ărei societ.ătii în mulțumim publica ea Fabiolei și a unei părșii din catechismul cel mare a lui Deharbe. Traduc.ătorii ne ofer o lectură edific.ăt.ore în sul îngrijit, tiparui curat, h.ărtia bună. Prețul unui exemplar legat elegant în p.ăuza este 4 cor.oe (+ 30 b. porto) Un exemplar broșat 3 cor.oe (+ 30 b. porto.)

„**Cartea Durerii**“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob Nicol.ăscu, editura lui Dr. E. Dăianu. Timiș.ora 1895. O c.articică de m.ăngăere suflet.ăscă care costă legată 3 cor.oe (plus 10 bani porto.)

„**Cuv.ătări bisericesci de Massillon**“ traduse din originalul frances de Ioan Genș protopop gr.-cat. român al dieceșei de Oradea-n.ăre. — Deja la 1898 a ap.ărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator ecles.ăstic frances. Pred.ăcile sunt împ.ărșite de traduc.ător după anul bisericesc r.ăs.ăriten, și fie c.ăre este pusă la acea Duminecă s.ău s.ăb.ăt.ore, cu a c.ărei evanghelie se potriv-se-ă predica. Un volum elegant de peste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traduc.ărea se distinge prin tr.ăun limbagiu ales. — Prețul 5 cor.oe (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cuv.ătări bisericesci pre s.ăb.ătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Martie n. 1903.

Renta ung. de aur 4 ^o / 100	121.45
Renta de cor.oe ung. 4 ^o / 100	99.50
Impr. c.ăil. fer. ung. în aur 3 ¹ / ₂ / 100	92.78
Impr. c.ăil. fer. ung. în argint 4 ^o / 100	99.30
Oblig. c.ăil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 ¹ / ₂ / 100	94.05
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	200.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	158.50
Renta de h.ărtie austr.	100.70
Renta de argint austr.	100.70
Renta de aur austr.	121.80
Rente austr. 4 ^o / 100 de cor.oe	101.20
Losuri din 1860.	154.—
Acșii de-ale B.ăncei austro-ungară	16.01
Acșii de-ale B.ăncei ung. de credit	750.—
Acșii de-ale B.ăncei austr. de credit	688.75
Napoleondori	19.08
M.ărci imperiale germane	117.07 ¹ / ₂
London vista	239.92 ¹ / ₂
Paris vista	95.40
Note italiene	95.40

Cursul pieșei Brașov.

Din 25 Martie n. 1903.

Banot rom. Cump.	18.94	V.ënd.	18.98
Argint român.	18.70	„	18.80
Napoleond'ori.	19.04	„	19.08
Galbeni	11.20	„	11.30
M.ărci germane	117.—	„	111.08
R.ăble Rusesci	—	„	—
Lire turcesci	21.40	„	—
Seris fonc. Albina 5 ^o / 100	101.—	„	102.—

PANORAMA LUMEI
Brașovul-vechiu, str. Lungă nr. 1.
Esposișia dela Paris 1900.
Intrarea 20 cr. B.ăeșii 10 cr.

**Cataloge
MUSICALE**

pentru:
Clavir,
Harmonicum
Violină
Cello
Zitheră
Kammermusik
Orchestra
Gitară

1—4.910.
C.ăntece
Humoristice
Choruri
Duette, Terzette
Opuri de studii
etc. etc. trimite

= gratis =
și franco.

Otto Maass
Musikverlag u. Sortiment
Wien, VI/2. Mariahilferstrasse 91.

De vânzare
din m.ănă liberă o casă,
cu 5 odăi, 2 bucătării, grădi-
nă, curte spașioșă, posișia cea
mai frum.ășă în Strada C.ăpi-
tanului nr. 14 (Prund-Scheiu).
Informașii tot acolo.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, d.ăcă f.ăcare cutiă este prov.ăduț cu marca de ap.ărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-ț.ășilor celor mai c.erbic.ăse la stomach și p.ăntece, în contra c.ărc.ăilor și ac.ărei la stomach, constipașionel cronice, suferinșei de ficat, congestiunei de s.ănge, haemorhoidelor și a celor mai diferite b.ăle femeesci a luat acest medicament de casă o r.ăsp.ăndire, ce creșce mereu de mai multe decenii înc.ăce. — Prețul unei cutii originale sigilate Cor.oe 2.—

Enșificașunile se vor urmări pe cale judec.ăt.oresc.ă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, d.ăcă f.ăcare sticlă este prov.ăduț cu marca de sc.ăutare și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este f.ărte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-osebire prin tras (frotat) alină durerile de g.ăldină și reumatism și a altor urmări de r.ăc.ălă. Prețul unei stic.ăle originale plumbate, Cor.oe 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin s.ăpun de copii și dame fabricat după met.ădul cel mai nou pentru cul-țivarea rașională a pel.ăi, cu deosebire pentru copii și adulșii. Prețul unei buc.ăti Cor.oe — 40 Cinci buc.ăti Cor.oe 1.80. Fie-care buc.ătă de s.ăpun, pentru copii este prov.ăduț cu marca de ap.ărare A. Moll.

Trimiter.ă principală prin
Farmac.ăstul A. MOLL,
c. și p. furnis.ăor al curșii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Com.ănde din provinciă se efectuează g.ălinic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anușit pre-ăparatele prov.ăduțe cu isc.ălitura și marca de ap.ărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d.ănii farm.ăciști Ferd. Jekellus, Victor Roth, Eugen Neust.ădter și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

**TIPOGRAFIA
A. Mureșianu**

Brașov, T.ărgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este prov.ăduț cu cele mai bune mijl.ăce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posișione de a put.ă esecuta ori-ce com.ănde cu promptitudine și acurateșă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru t.ote speciile de serviciuri.
C.ĂRȘI DE ȘCIINȘA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȘUR.ă
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Couverts, în tolă m.ărim.ăa.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȘUR.ă-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȘA DUPĂ DORINȘA ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE INMORM.ăNTARI.
ANUNȘUR.ă.	

Com.ănde eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov T.ărgul Inului Nr. 30, eta-șiu I, c.ătră stradă. — Preșurile moderate. — Com.ănde din afară rug.ăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.